Verslag terugkoppelbijeenkomst voor integrale wijkvisie Dommelbergen

cocosmos

12-05-2026

Vere Vreeswijk, Milou Bruinenberg, Lieke Diederen

cocosmos
samen maken we de stad

Inhoudsopgave

- Aanleiding & aanpak 3
- Facts and figures 7
- Gepresenteerde thema’s 13
- Inzichten 18
- Proces 32
- Bijlage 35

Aanleiding & aanpak

cocosmos
samen maken we de stad

Aanleiding

- Dommelbergen, de grootste wijk van Oosterhout gebouwd in de jaren ‘70 met ruim 13.000 inwoners, kenmerkt zich door bloemkoolbuurten, een verouderende bevolking in grote eengezinswoningen en beperkte doorstroom. Dit leidt tot een dalend aantal inwoners en leefbaarheidsverschillen tussen buurten, terwijl toekomstige demografische groei met meer (jonge) gezinnen andere behoeften creëert. Er ligt geen urgente bouwopgave in de wijk, maar naar de toekomst toe moet de ruimtelijke inrichting aansluiten bij de demografische ontwikkelingen, met aandacht voor thema’s als huisvesting, sociale cohesie, gezondheid, voorzieningen, duurzaamheid en mobiliteit.
- Daarom ontwikkelt de gemeente Oosterhout samen met Thuisvester, ondernemers en inwoners een toekomstbestendige integrale wijkvisie. Deze wijkvisie moet helpen om de wijk weer in beweging te krijgen zodat Dommelbergen ook in de toekomst een aantrekkelijke, leefbare en gezonde wijk blijft voor haar inwoners.

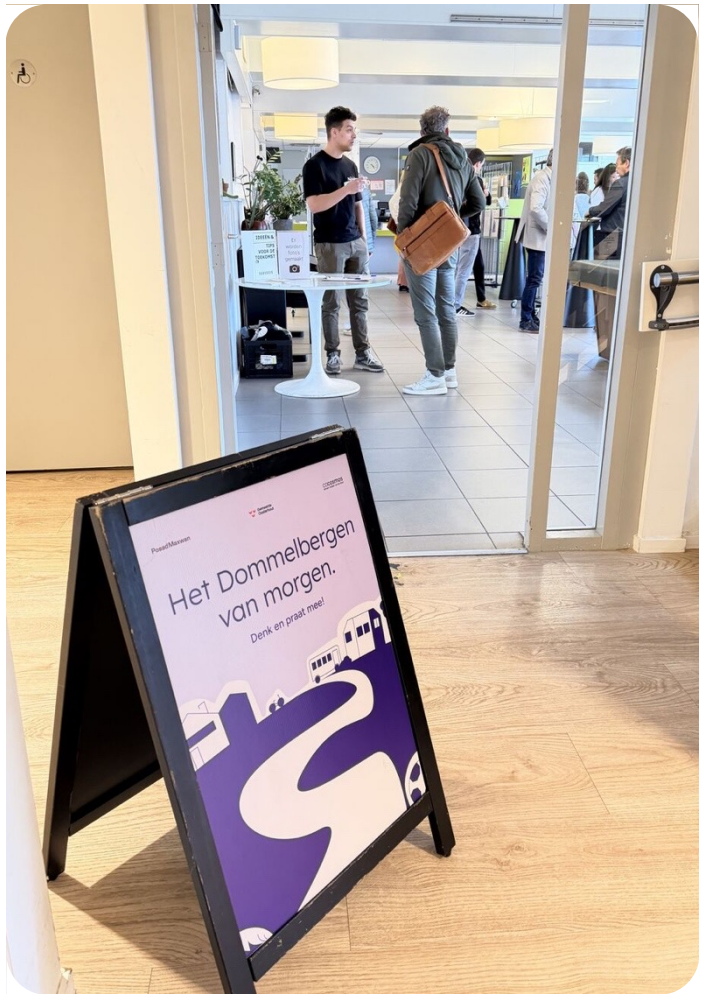

Aanpak | Informatiemarkt

- Op maandag 11 mei organiseerde de gemeente Oosterhout, samen met de PosadMaxwan en cocosmos een terugkoppelbijeenkomst in de vorm van een informatiemarkt. Tijdens deze informatiemarkt werden inwoners van Dommelbergen en geïnteresseerden geïnformeerd over de inzichten die zijn opgehaald over Dommelbergen op ruimtelijk en sociaal-maatschappelijk vlak . Hierbij werd gevalideerd of de inzichten, verwerkt in vier thema's, herkenbaar waren voor de inwoners. Daarnaast werd gevraagd in hoeverre inwoners de thema's herkenden per buurt in Dommelbergen om op te halen hoe ze per buurt worden ervaren.
- Er werd toelichting gegeven op wat we hebben gezien in de data over de wijk en wat we hebben gehoord tijdens de gesprekken over het Dommelbergen van morgen (zie 'Verslag straatgesprekken Dommelbergen' op doemee-platform). Medewerkers van PosadMaxwan, cocosmos en de gemeente Oosterhout waren aanwezig om toelichting te geven, vragen te beantwoorden en reacties op te halen.
- Tijdens de informatiemarkt werden op vijf stations posters getoond:
  - **Station 1:** Posters met de introductie van de thema's en de tijdlijn.
  - **Station 2:** Posters met thema 1 'Stilstand is achteruitgang' in tekst met citaten, kansen, uitdagingen en onderbouwende data.
  - **Station 3:** Posters met thema 2 'Goed ontmoet' in tekst met citaten, kansen, uitdagingen en onderbouwende data.
  - **Station 4:** Posters met thema 3 'Fijn op pad' in tekst met citaten, kansen, uitdagingen en onderbouwende data.
  - **Station 5:** Posters met thema 4 'Voorbereid op de toekomst' in tekst met citaten, kansen, uitdagingen en onderbouwende data.

Aanpak | Voor wijkprofessionals en inwoners

- Via flyers verspreid binnen Dommelbergen werden inwoners uitgenodigd om deel te nemen aan de informatiemarkt of de projectpagina op het doemee-platform van de gemeente Oosterhout te bezoeken voor de mogelijkheid om online mee te denken in een online vragenlijst. Dit kon t/m 25 mei.
- Voorafgaande aan de informatiemarkt voor inwoners waren wijkprofessionals uitgenodigd om de inloopmarkt te bezoeken, vragen te stellen en hun reacties achter te laten. De informatiemarkt was verdeeld over twee tijdsloten:
    - 16.00 – 18.00 uur wijkprofessionals
    - 19.00 – 21.00 uur inwoners van de wijk

- Deelnemende wijkprofessionals vanuit de volgende organisaties:
    - OBS Sterrendonk
    - MOOVE Oosterhout
    - H19 Centrum voor de kunsten
    - Surplus: wijkwerk & jongerenwerk
    - Woningcorporatie Thuisvester
    - Gemeente Oosterhout:
        - Verkeer
        - Stedenbouw
        - Sociaal Domein
        - Veiligheid
        - Buiten Beleid
        - Buiten Projecten
        - Duurzaamheid

Facts & figures | Informatiemarkt

60 inwoners en **12 betrokken professionals** gesproken.

42 inwoners deelden online hun reacties.

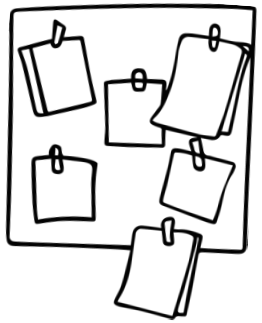

120 stickers geplakt en **33 reactiekaartjes** ingevuld.

5 stations met toelichting per thema en ruimte voor reactie en vragen.

Facts & figures | Deelnemers per leeftijd

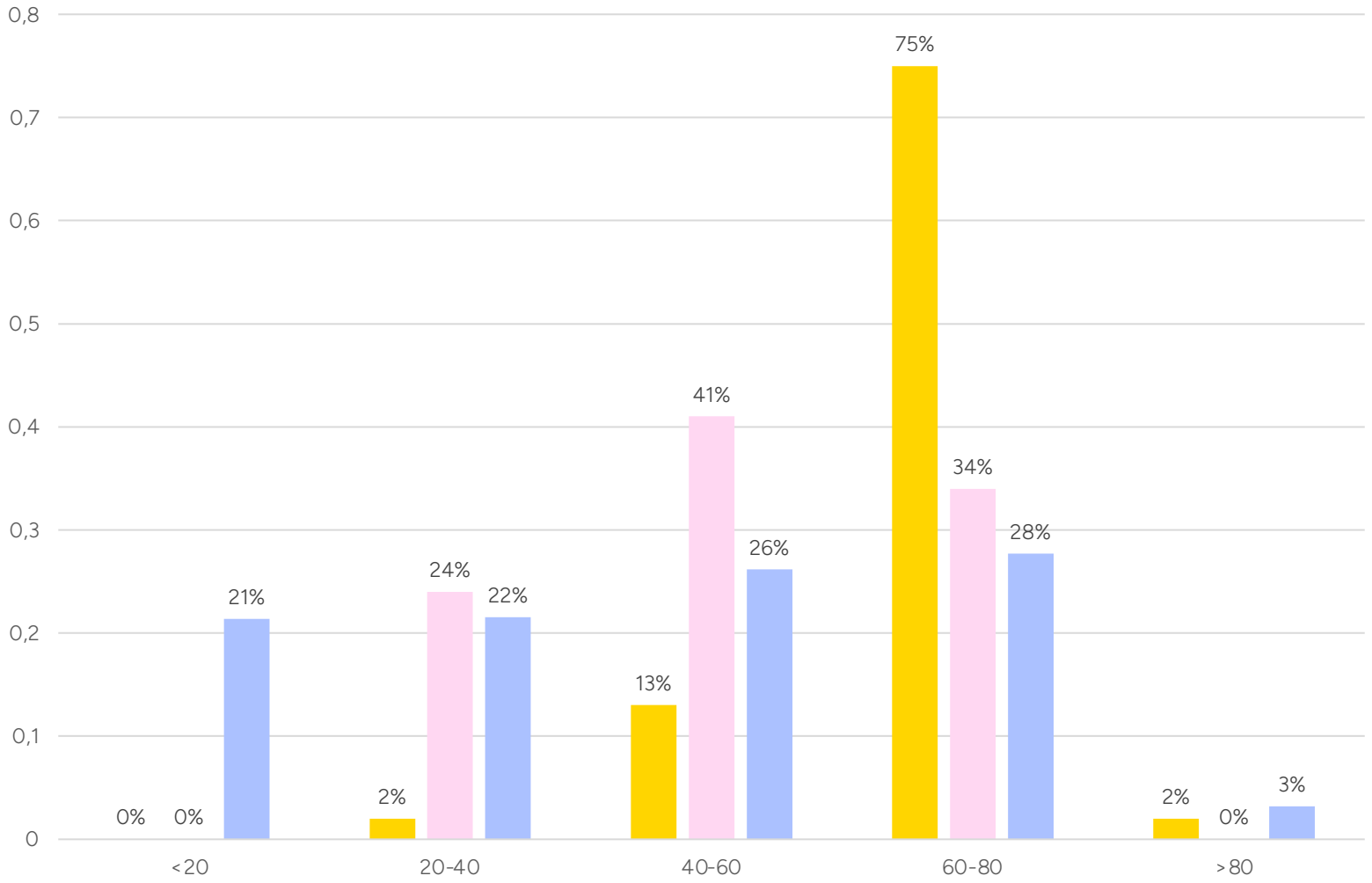

Bezoekers informatiemarkt

Deelnemers online

Inwoners Dommelbergen*

De grafiek toont de bezoekers van de informatiemarkt en online-inbreng per leeftijdscategorie ten opzichte van de werkelijke bevolkingssamenstelling van Dommelbergen*.

*Bron:
Gemeente Oosterhout (2026). Demografie en prognoses Oosterhout.

Facts & figures | Deelnemers per buurt

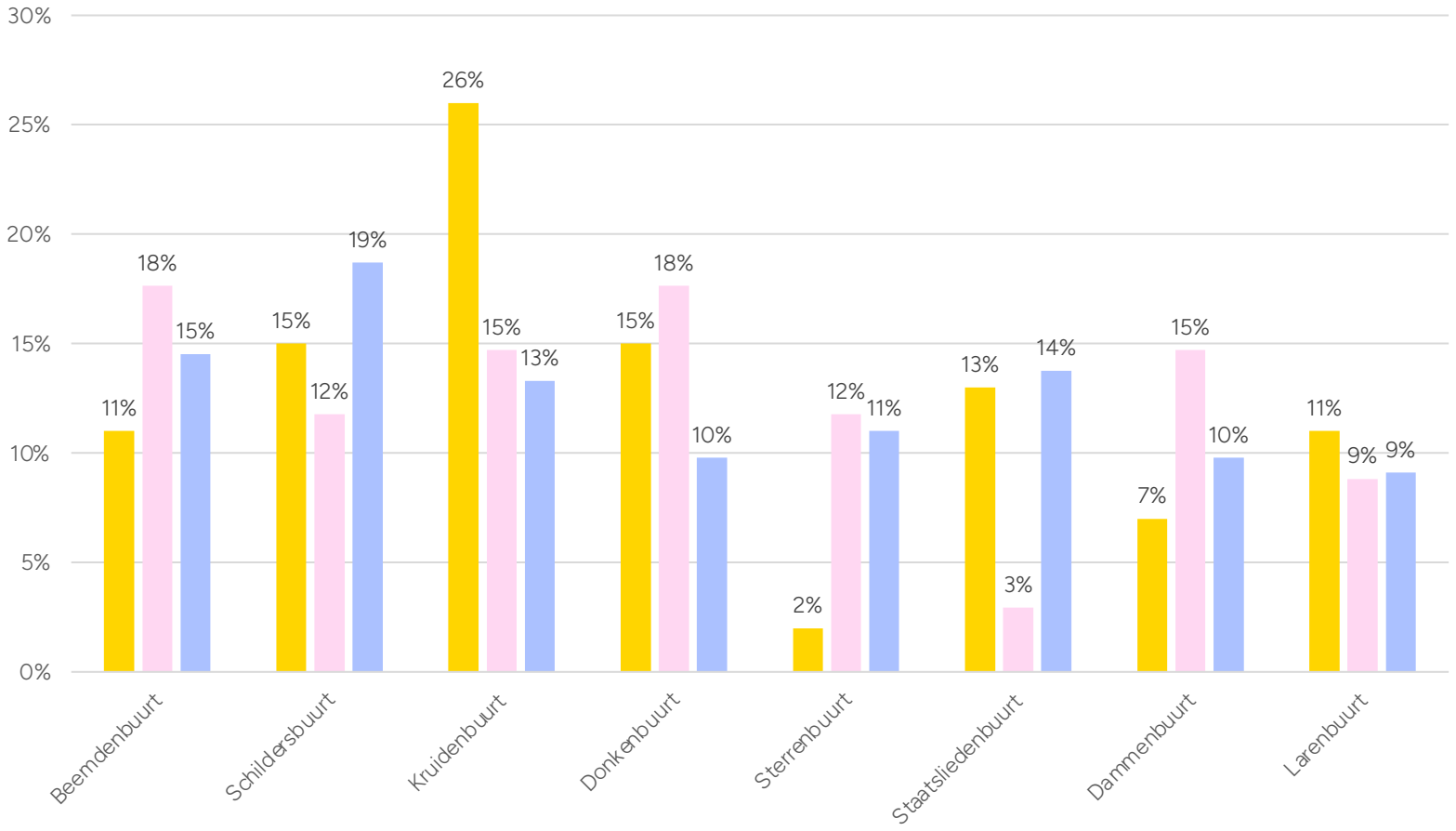

Bezoekers informatiemarkt

Deelnemers online

Inwoners Dommelbergen*

De grafiek toont de bezoekers van de informatiemarkt en online-inbreng per buurt ten opzichte van het werkelijke aandeel van de buurten in Dommelbergen*.

*Bron:
Gemeente Oosterhout (2026). Demografie en prognoses Oosterhout.

Facts & Figures | Deelnemers informatiemarkt per postcode

- Beemdenbuurt
- Dammenbuurt
- Donkenbuurt
- Kruidenbuurt
- Larenbuurt
- Schildersbuurt
- Staatsliedenbuurt
- Sterrenbuurt

Facts & Figures | Online deelnemers per postcode

- Beemdenbuurt
- Dammenbuurt
- Donkenbuurt
- Kruidenbuurt
- Larenbuurt
- Schildersbuurt
- Staatsliedenbuurt
- Sterrenbuurt

Sfeerimpressie

Gepresenteerde thema’s

cocosmos
samen maken we de stad

Thema 1 | Stilstand is achteruitgang

Dommelbergen is stil blijven staan, in tegenstelling tot haar inwoners. Inwoners van Dommelbergen wonen er vaak al lange tijd. Sommigen maakten de bouw van de wijk in de jaren ’70 en ’80 zelf mee, zagen hun kinderen er opgroeien of zijn er zelf opgegroeid. Veel van die kinderen zijn inmiddels volwassen en vertrokken, terwijl de ouders die achterbleven ouder zijn geworden.

De wijk is met haar inwoners meegegroeid, maar de inrichting en uitstraling zijn daar niet altijd in meegegaan. Inwoners zien dat de wijk in de loop der jaren is achteruitgegaan en hebben het gevoel dat er al langere tijd weinig in is geïnvesteerd. Ze wonen nog prettig in hun eigen huis, maar zien het straatbeeld verslechteren door afval, de hoeveelheid auto's en slecht onderhouden groen.

Dommelbergen wordt omschreven als een 'slapende wijk': een plek waar weinig gebeurt en waar de levendigheid is afgenomen. Zo valt inwoners op dat de wijk steeds verder versteend, terwijl kwalitatief groen in de openbare ruimte juist ontbreekt. Voor de toekomst zien ze kansen voor meer recreatieruimte en een gezonde leefomgeving om Dommelbergen aantrekkelijker te maken.

- **Kansen** voor het Dommelbergen van morgen:
  - Kwalitatief groen in de wijk, niet alleen aan de randen.
  - Meer levendigheid in de wijk creëren.
  - Investeren in herontwikkeling en onderhoud van openbare ruimte.
- **Uitdagingen** voor het Dommelbergen van morgen:
  - Verouderde woningen, bestrating en groen.
  - Afval op straat.
  - Doorzetten van verstening en groei van hoeveelheid auto’s in de wijk.

Thema 2 | Goed ontmoet

Dommelbergen zoekt verbinding met elkaar en met de wijk, maar vindt elkaar nog niet altijd. Inwoners ervaren de buurt heel verschillend: sommigen beschrijven een hechte omgeving waarin buren goed contact hebben, elkaar kennen en betrokken zijn via clubjes of de buurtapp. Tegelijkertijd geven andere inwoners aan dat het contact juist onpersoonlijk is geworden en ze hun buren als afstandelijk of zelfs asociaal ervaren, waarbij eerder naar elkaar wordt gewezen dan naar elkaar wordt omgekeken.

Veel inwoners benoemen voor de toekomst een behoefte aan meer ontmoeting, reuring en saamhorigheid. In een diverse wijk hopen zij elkaar vaker tegen te komen en eenzaamheid te voorkomen. Plekken voor ontmoeting zijn er wel, maar niet altijd zichtbaar of vanzelfsprekend. Inwoners geven aan dat zulke plekken ontbreken, moeilijk bereikbaar of versnipperd zijn. Jongeren geven aan een landingsplek te missen, voor sporten of verblijven in het groen, en veroorzaken hiermee overlast en voelen zich ook tot overlast.

Ook de verbondenheid met de wijk als geheel is beperkt. Inwoners ervaren vooral binding met hun eigen huis of straat en minder met hun buurt als geheel. Dit maakt dat betrokkenheid bij de wijk en de openbare ruimte niet vanzelfsprekend is.

- **Kansen** voor het Dommelbergen van morgen:
  - Ontmoetingsplekken voor jong en oud: in het groen, op het sportveld of in buurtcentra.
    - Een plek waar jongeren kunnen samenkomen.
  - Een levendiger en gezelliger winkelcentrum Arkendonk.
  - Betere verbinding tussen voorzieningen en woningen, voorzieningen op loopafstand.
- **Uitdagingen** voor het Dommelbergen van morgen:
  - De individualisering en diversiteit van inwoners.
  - Sociale cohesie in de wijk.
  - Gevoel van verbondenheid en verantwoordelijkheid creëren onder inwoners met de wijk.

Thema 3 | Fijn op pad

Dommelbergen is een plek waar je (on)veilig (op)groeit. Niet alle inwoners van Dommelbergen voelen zich even veilig in hun wijk. Ze voelen zich thuis in huis, maar op straat zijn er zowel overdag als in de avond verschillende situaties die als onveilig worden ervaren.

Het zorgt ervoor dat inwoners minder snel naar buiten durven. Vooral donkerte, hardrijdend verkeer en volle parkeervakken maken dat mensen minder snel de straat op gaan. Ouders laten kinderen niet graag alleen buitenspelen, ouderen ervaren wandelen door de wijk als onveilig en bij het uitlaten van honden worden donkere paden en ongure plekken aan de rand van de wijk vermeden.

Voor de toekomst verbeelden inwoners meer veilige mobiliteitsopties en beweegruimte voor iedereen. Een netwerk in de openbare ruimte dat uitnodigt tot veilig buitenspelen, prettig lopen en fietsen, en een recreatief rondje door de wijk. Inwoners hopen daarom op meer handhaving en op meer sociale controle.

- **Kansen** voor het Dommelbergen van morgen:
  - Publieke ruimte veiliger maken (verlichten).
  - Handhaving en ogen op straat.
  - Veilige routes naar voorzieningen, speeltuinen, sport.
- **Uitdagingen** voor het Dommelbergen van morgen:
  - Geluidsvervuiling en parkeeroverlast in openbare ruimte.
  - Huidige perceptie van veiligheid verbeteren.
  - Hardrijdende auto’s, fatbikes in de wijk en geluidsoverlast van verkeer.

Thema 4 | Voorbereiden op de toekomst

Dommelbergen is een plek die klaar moet zijn voor alle uitdagingen van de toekomst. Een van die uitdagingen is de doorstroming van inwoners in de wijk. Dommelbergen werd opgezet voor jonge gezinnen, maar die fase is voor veel inwoners voorbij of nog niet begonnen. Veel inwoners zijn dan ook jaren geleden als jong gezin in Dommelbergen komen wonen en zijn de wijk nooit meer uitgegaan. Nu zij ouder zijn geworden, willen zij graag in hun vertrouwde wijk blijven, maar hun huidige woning is daar niet altijd op ingericht. Inwoners willen vaak niet weg uit de wijk en zijn bang dat er geen passende woning, en eventueel bijbehorende zorg, is voor later. Tegelijkertijd vinden jongere generaties moeilijk een betaalbare plek in de wijk, waardoor de doorstroom stil valt.

Voor de toekomst dromen inwoners van een wijk die weer levendig en aantrekkelijk is voor alle generaties. Daarnaast zien sommige inwoners ook de opgaven die op de wijk afkomen. Zij maken zich zorgen om de (ruimtelijke) uitdagingen die de energietransitie met zich meebrengt, en hoe de gemeente hierin gaat voorlichten en ondersteunen. Zij vinden het belangrijk dat Dommelbergen hierin meebeweegt en zo toekomstbestendig wordt.

- **Kansen** voor het Dommelbergen van morgen:
    - Woningen die passen bij de behoeften van de (toekomstige) inwoners voor doorstroming.
        - Gelijkvloerse seniorenwoningen in de buurt.
        - Starterswoningen.
- **Uitdagingen** voor het Dommelbergen van morgen:
    - Woningsdichtheid in de wijk.
    - Verduurzaming van oude woningen en gesplinterd bezit.
    - Gebrek aan voorlichting over verduurzaming.

Inzichten & aangescherpte thema’s

Reacties en herkenning van vier belangrijkste thema’s voor de toekomst van Dommelbergen.

cocosmos
samen maken we de stad

Resultaten | Herkenning van thema's

- De meerderheid van bezoekers aan de informatiemarkt online vragenlijst geeft aan zich te herkennen in alle vier de thema's. De thema's 'Stilstand is achteruitgang' en 'Voorbereiden op de toekomst' waren het sterkst herkenbaar voor inwoners van Dommelbergen.
- Inwoners laten weten dat vooral het thema 'Goed ontmoet' sterk verschilt tussen de buurten, met name in de Kruidenbuurt wordt aangegeven dat er veel buurtinitiatieven zijn. En ook in de Staatsliedenbuurt wordt dit thema minder herkend.
- Ook het thema 'Fijn op pad' verschilde per buurt, waarbij inwoners van de Sterrenbuurt, Beemdenbuurt, Dammenbuurt en Larenbuut de meeste herkenning benoemden.

Herken je het thema **stilstand is achteruitgang** in de buurt?

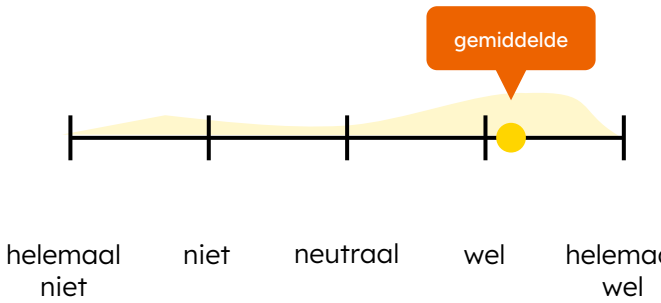

Herken je het thema **goed ontmoet** in de buurt?

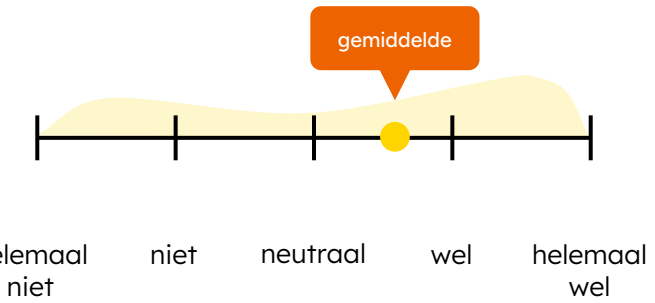

Herken je het thema **fijn op pad** in de buurt?

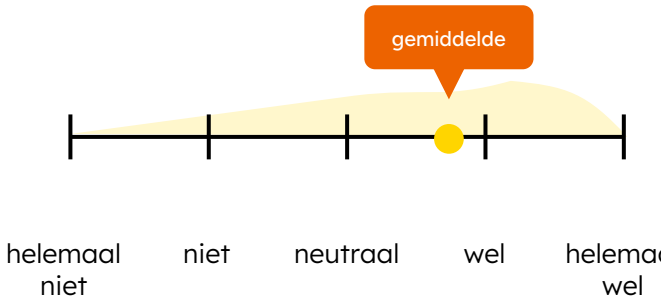

Herken je het thema **voorbereiden voor de toekomst** in de buurt?

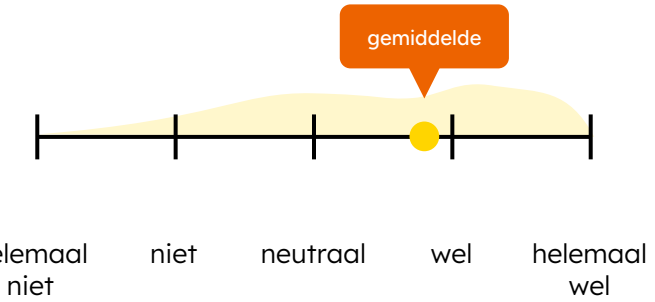

Reacties | Thema 1: Stilstand is achteruitgang

- Een zeer groot deel van de inwoners geeft aan zich te herkennen of volledig te herkennen in het thema ‘Stilstand is achteruitgang’ in zijn of haar buurt.
- Samenvatting:
  - Inwoners geven aan dat niet alleen de fysieke inrichting en het groen, maar ook de samenstelling van de bewoners veel invloed heeft op de beleving van de wijk. Zij vragen om een betere mix van leeftijds- en inkomensgroepen in de verschillende buurten, omdat dit volgens hen invloed heeft op de uitstraling van woningen en straten.
  - Ook vragen inwoners om zorgvuldige keuzes bij nieuwe groene toevoegingen, zodat deze op de lange termijn geen overlast, slecht zicht of schade aan het wegdek veroorzaken. Er is vooral behoefte aan groene ontmoetingsplekken met meer sfeer en meer ruimte voor biodiversiteit. Daarbij benadrukken inwoners het belang van goed onderhoud van speeltuinen en groene perken, omdat dit nu volgens hen soms te laat gebeurt en de wijk daardoor een vervallen uitstraling krijgt.
  - Tot slot geeft een enkele inwoner aan dat de rust in de wijk juist positief bijdraagt aan de beleving. Zij hechten veel waarde aan die rust.

> Bewoners maken van hun voortuin een parkeerplek.

> Ik ben tevreden en blij dat er iets gaat gebeuren.

> De onderverdeling in de wijk is niet goed genoeg, waardoor bepaalde delen vervallen en andere nog mooi blijven.

Herkenning | Thema 1: Stilstand is achteruitgang

Herkenning Beemdenbuurt

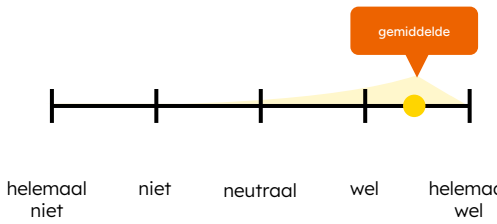

Herkenning Dammenbuurt

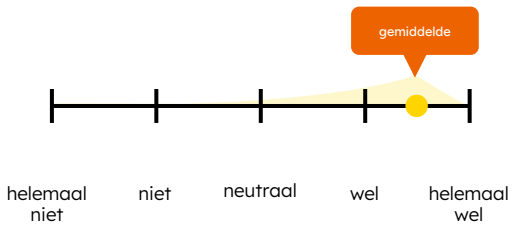

Herkenning Donkenbuurt

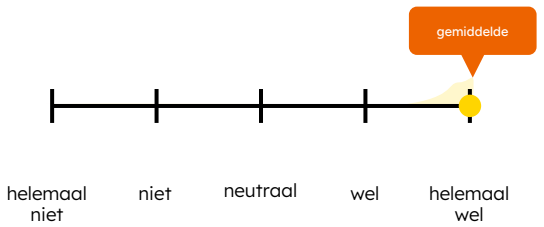

Herkenning Kruidenbuurt

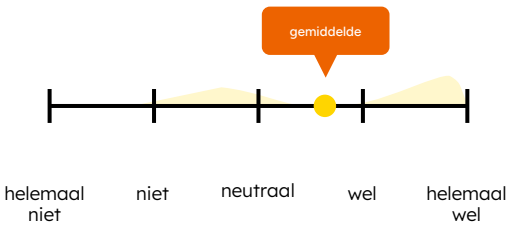

Herkenning Larenbuurt

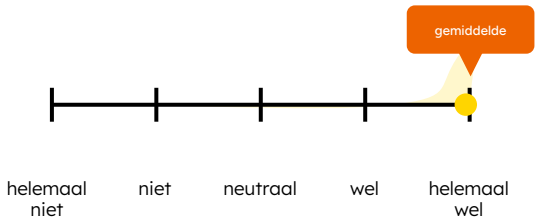

Herkenning Schildersbuurt*

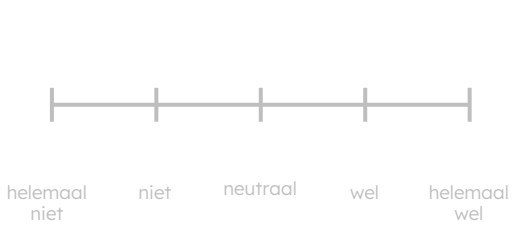

Herkenning Staatsliedenbuurt

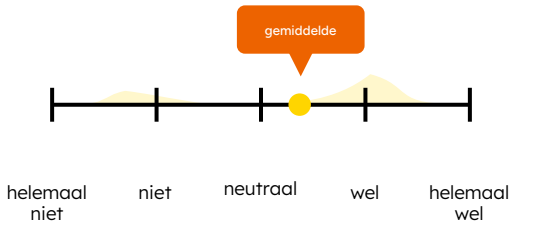

Herkenning Sterrenbuurt

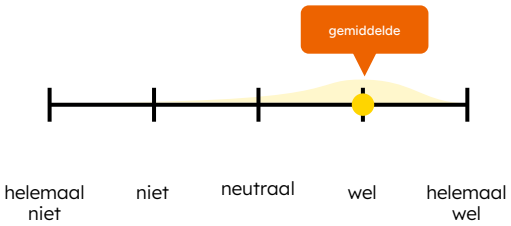

*Vanuit de Schildersbuurt zijn er geen stickers geplakt bij dit thema.

Resultaat | Thema 1: Stilstand is achteruitgang

Aanpassingen en aanvullingen zijn onderlijnd.

Dommelbergen is stil blijven staan, in tegenstelling tot haar inwoners. Inwoners van Dommelbergen wonen er vaak al lange tijd. Sommigen maakten de bouw van de wijk in de jaren ‘70 en ‘80 zelf mee, zagen hun kinderen er opgroeien of zijn er zelf opgegroeid. Veel van die kinderen zijn inmiddels volwassen en vertrokken, terwijl de ouders die achterbleven ouder zijn geworden.

De wijk is met haar inwoners meegegroeid, maar de inrichting en uitstraling zijn daar niet altijd in meegegaan. Inwoners zien dat de wijk in de loop der jaren is achteruitgegaan en hebben het gevoel dat er al langere tijd weinig in is geïnvesteerd. Ze wonen nog prettig in hun eigen huis, maar zien het straatbeeld verslechteren door een gebrek aan ontmoetingsplekken, afval, de hoeveelheid auto's en slecht onderhouden groen.

Dommelbergen wordt omschreven als een 'slapende wijk': een plek waar weinig gebeurt en waar de levendigheid is afgenomen. Zo valt inwoners op dat de wijk steeds verder versteend, terwijl kwalitatief groen in de openbare ruimte juist ontbreekt. Voor de toekomst zien ze kansen voor meer recreatieruimte en een gezonde leefomgeving om Dommelbergen aantrekkelijker te maken, maar ook de rust behouden blijft.

- **Kansen** voor het Dommelbergen van morgen:
  - Kwalitatief groen in de wijk, niet alleen aan de randen.
  - Meer levendigheid in de wijk creëren door onder andere groene ontmoetings- en recreatieruimte.
  - Investeren in herontwikkeling en onderhoud van openbare ruimte.
- **Uitdagingen** voor het Dommelbergen van morgen:
  - Verouderde woningen, bestrating en groen.
  - Afval op straat.
  - Doorzetten van verstening en groei van hoeveelheid auto’s in de wijk.

Reacties | Thema 2: Goed ontmoet

- Een groot deel van de inwoners geeft aan zich te herkennen of volledig te herkennen in het thema ‘Goed onmoet’ in zijn of haar buurt. Er zijn daarbij wel duidelijke verschillen te zien tussen de buurten.
- Samenvatting:
  - Inwoners bevestigen dat er in de wijk weinig plekken zijn om elkaar te ontmoeten, omdat de wijk grotendeels uit straten en woningen bestaat. Een aantal bewoners benadrukt dat buiten Arkendonk het ontbreekt aan voorzieningen in de wijk, waardoor zij steeds verder weg moeten om iets leuks te doen.
  - Ook herkennen sommige inwoners de genoemde eenzaamheid en onbegrip voor (nieuwe) buren in de wijk. Zij geven aan dat de oplossing zit in meer contact en verbinding met elkaar. Er is vraag naar een voorziening voor alle leeftijden, met extra aandacht voor jongeren (met name nu Rodney’s Gym weggaat uit de wijk), kwetsbare ouderen en ouders met kinderen.
  - Opnieuw wordt door inwoners gewezen op (hang)jongeren in de wijk, die zorgen voor (drugs)overlast en een gevoel van onveiligheid, maar waar ook begrip voor is omdat zij weinig plek hebben in de wijk en daardoor lastig te bereiken zijn.

> Net zoals alles, moet je er zelf wat van maken. In onze buurt is er goed contact en is veel bespreekbaar.

> [ik heb] grote zorgen om jongerenproblemen als Rodney’s Gym weggaat.

> Eenzaamheid ontstaat als je je niet verbonden voelt, en daarom is omzien naar elkaar belangrijker dan buurtactiviteiten.

Herkenning | Thema 2: Goed ontmoet

Herkenning Beemdenbuurt

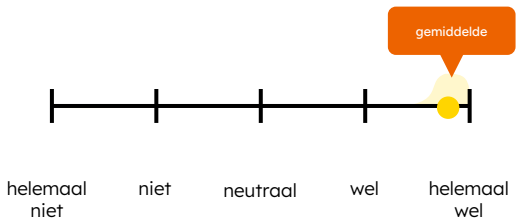

Herkenning Dammenbuurt

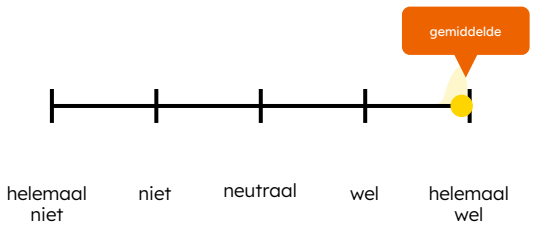

Herkenning Donkenbuurt

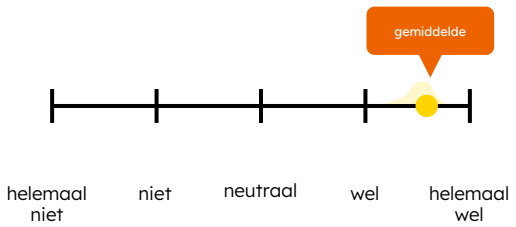

Herkenning Kruidenbuurt

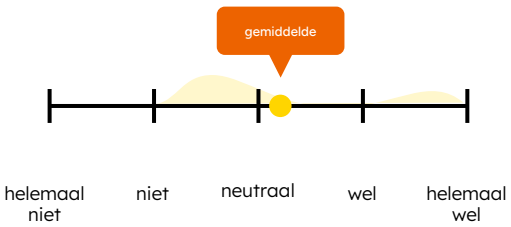

Herkenning Larenbuurt

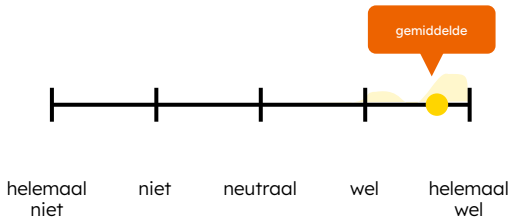

Herkenning Schildersbuurt

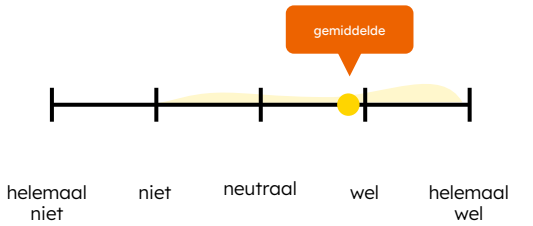

Herkenning Staatsliedenbuurt

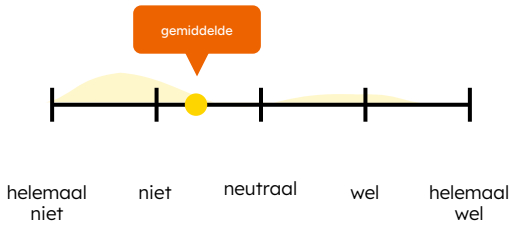

Herkenning Sterrenbuurt

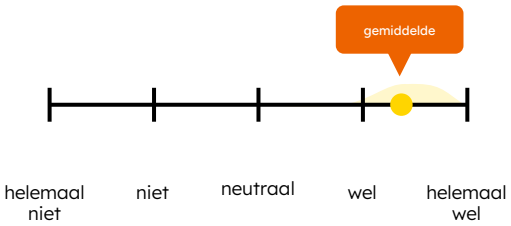

Resultaat | Thema 2: Goed ontmoet

Aanpassingen en aanvullingen zijn onderlijnd.

Dommelbergen zoekt verbinding met elkaar en met de wijk, maar vindt elkaar nog niet altijd. Inwoners ervaren de buurt heel verschillend: sommigen beschrijven een hechte omgeving waarin buren goed contact hebben, elkaar kennen en betrokken zijn via clubjes of de buurtapp. Tegelijkertijd geven andere inwoners aan dat het contact juist onpersoonlijk is geworden en ze hun buren als afstandelijk of zelfs asociaal ervaren, waarbij eerder naar elkaar wordt gewezen dan naar elkaar wordt omgekeken.

Veel inwoners benoemen voor de toekomst een behoefte aan meer ontmoeting, reuring en saamhorigheid. In een diverse wijk hopen zij elkaar vaker tegen te komen en eenzaamheid te voorkomen. Plekken voor ontmoeting ontbreken en niet altijd zichtbaar of vanzelfsprekend. Inwoners geven aan dat zulke plekken moeilijk bereikbaar of versnipperd zijn. Jongeren geven aan een landingsplek te missen, voor sporten of verblijven in het groen, en veroorzaken hiermee overlast en voelen zich ook tot overlast.

Ook de verbondenheid met de wijk als geheel is beperkt. Inwoners ervaren vooral binding met hun eigen huis of straat en minder met hun buurt als geheel. Dit maakt dat betrokkenheid bij de wijk en de openbare ruimte niet vanzelfsprekend is.

- **Kansen** voor het Dommelbergen van morgen:
  - Ontmoetingsplekken voor jong en oud: in het groen, op het sportveld of in buurtcentra.
    - Een plek waar jongeren kunnen samenkomen.
  - Een levendiger en gezelliger winkelcentrum Arkendonk.
  - Betere verbinding tussen voorzieningen en woningen, voorzieningen op loopafstand.
  - Mix van leeftijds- en inkomensgroepen in iedere buurt.
- **Uitdagingen** voor het Dommelbergen van morgen:
  - De individualisering en diversiteit van inwoners.
  - Sociale cohesie in de wijk.
  - Gevoel van verbondenheid en verantwoordelijkheid creëren onder inwoners met de wijk.

Reacties | Thema 3: Fijn op pad

- Een groot deel van de inwoners geeft aan zich te herkennen in het thema ‘Fijn op pad’ in zijn of haar buurt. Wel verschillen de aandachtspunten per onderdeel van fijn en veilig op pad: sommige inwoners wijzen vooral op onveilige verkeerssituaties en hardrijdend verkeer, terwijl anderen juist meer waarde hechten aan sociale veiligheid en het gevoel van veiligheid.
- Samenvatting:
  - Inwoners geven aan dat de inrichting van de wegen en het verouderde wegdek soms lastig is voor mensen die slecht ter been zijn of met een kinderwagen lopen. De nadruk op autoverkeer nodigt volgens hen niet uit om te wandelen en kan zorgen voor onveilige kruispunten met fietsers.
  - Inwoners ervaren de sommige wegen als onoverzichtelijk door begroeiing en minder verlichting. Langs fiets-, wandel- en hardlooproutes is daarom vraag naar meer (diervriendelijke) verlichting, extra afvalbakken en zitplekken.
  - Door de hoeveelheid auto’s in de wijk maken inwoners zich zorgen bij nieuwe ontwikkelingen waarbij meer gebouwd en vergroend wordt, omdat dit vaak leidt tot minder parkeerplekken.
  - Daarnaast geven veel inwoners aan dat in de wijk met name brandgangen, tunneltjes en achtergelegen plekken minder veilig voelen. Dit hangt volgens hen vaak samen met hangjongeren op deze plekken, al is er ook begrip voor deze groep.

> Meer verlichting zou fijn zijn.

> Er is uiteindelijk [voor ons] niks belangrijker dan veiligheid in de straat.

> Wordt veel te hard en asosiaal gereden in de latere uren.

Herkenning | Thema 3: Fijn op pad

Herkenning Beemdenbuurt

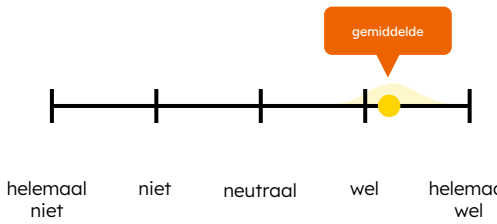

Herkenning Dammenbuurt

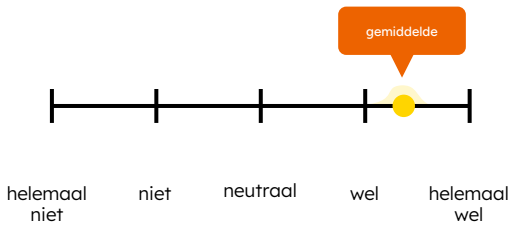

Herkenning Donkenbuurt

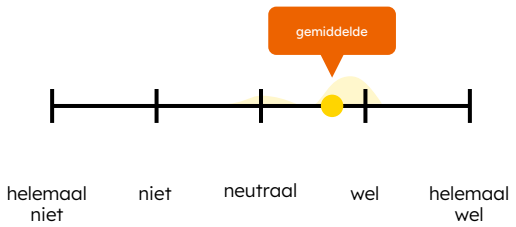

Herkenning Kruidenbuurt

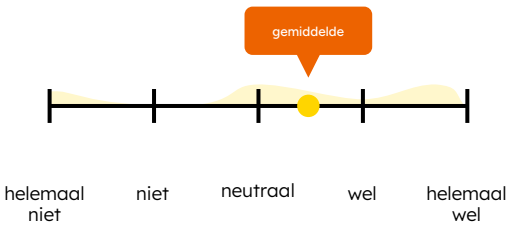

Herkenning Larenbuurt

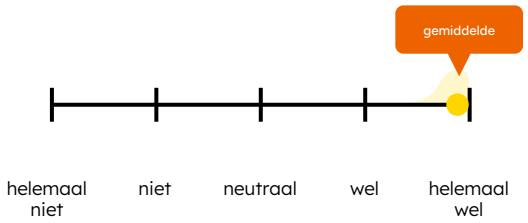

Herkenning Schildersbuurt

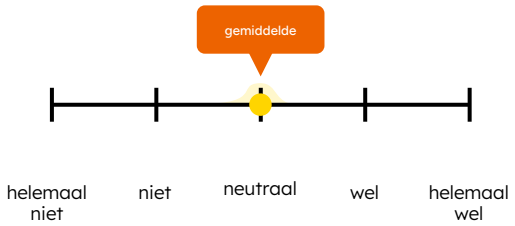

Herkenning Staatsliedenbuurt

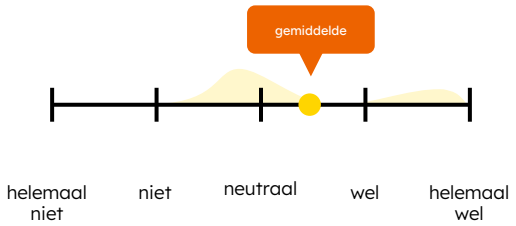

Herkenning Sterrenbuurt

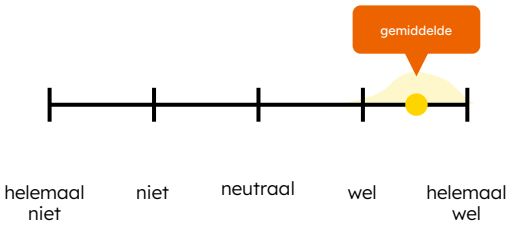

Resultaat | Thema 3: Fijn op pad

Aanpassingen en aanvullingen zijn onderlijnd.

Dommelbergen is een plek waar je (on)veilig (op)groeit. Niet alle inwoners van Dommelbergen voelen zich even veilig in hun wijk. Ze voelen zich thuis in huis, maar op straat zijn er zowel overdag als in de avond verschillende situaties die als onveilig worden ervaren.

Het zorgt ervoor dat inwoners minder snel naar buiten durven. Vooral donkerte, hardrijdend verkeer, onoverzichtelijke verkeerssituaties en volle parkeervakken maken dat mensen minder snel de straat op gaan. Ouders laten kinderen niet graag alleen buitenspelen, ouderen ervaren wandelen door de wijk als onveilig en bij het uitlaten van honden worden donkere paden en ongure plekken aan de rand van de wijk vermeden.

Voor de toekomst verbeelden inwoners meer veilige mobiliteitsopties en beweegruimte voor iedereen. Een netwerk in de openbare ruimte dat uitnodigt tot veilig buitenspelen, prettig lopen en fietsen, en een recreatief rondje door de wijk. Inwoners hopen daarbij op meer handhaving en op meer sociale controle.

- **Kansen** voor het Dommelbergen van morgen:
  - Publieke ruimte veiliger een leefbaarder maken, door onder andere verlichting, zitplekken en vuilnisbakken.
  - Handhaving en ogen op straat.
  - Veilige routes naar voorzieningen, speeltuinen, sport.
- **Uitdagingen** voor het Dommelbergen van morgen:
  - Geluidsvervuiling en parkeeroverlast in openbare ruimte.
  - Huidige perceptie van veiligheid verbeteren.
  - Hardrijdende auto's, fatbikes in de wijk en geluidsoverlast van verkeer.
  - Groei van de hoeveelheid auto's in de wijk.

Reacties | Thema 4: Voorbereiden op de toekomst

- Een groot deel van de inwoners geeft aan zich te herkennen of volledig te herkennen in het thema ‘Voorbereiden op de toekomst’ in zijn of haar buurt.
- Samenvatting:
  - Inwoners bevestigen de behoefte aan starters- en seniorenwoningen, bijvoorbeeld in de vorm van knarrenhofjes, maar geven ook aan dat daar in de wijk weinig ruimte voor is. Ook wijzen zij erop dat alleenstaanden, met of zonder kinderen, met minder financiële middelen moeite hebben met het vinden en verduurzamen van een woning.
  - Daarnaast vraagt een grote groep inwoners om betaalbare doorstroming, waarbij een passende woning ook echt betaalbaar moet zijn en de prijs niet hoger wordt dan die van de huidige woning.
  - Inwoners noemen ook tegenstrijdigheden rond verduurzaming, zoals het beleid voor vleermuizen dat dakisolatie lastig maakt. Een enkele inwoner vraagt tot slot naar innovatieve bouwvormen, zoals houtbouw.

> Volgens mij is het moeilijk om in onze bestaande wijk nog starters- en seniorenwoningen toe te voegen.

> Meer actie om doorstroming te bevorderen.

> Ik denk dat dit het uitgangspunt moet zijn hoe je Dommelbergen duurzaam kan veranderen voor de toekomst.

Herkenning | Thema 4: Voorbereiden op de toekomst

Herkenning Beemdenbuurt

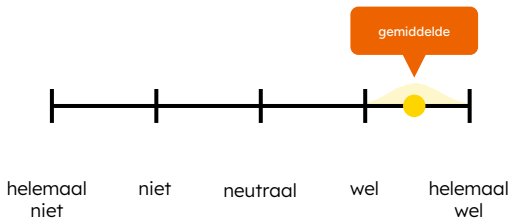

Herkenning Dammenbuurt

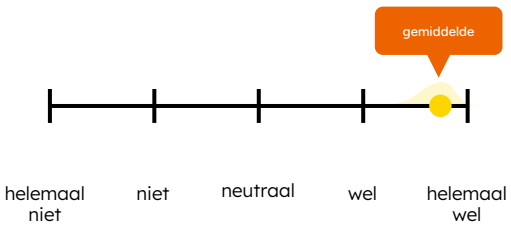

Herkenning Donkenbuurt*

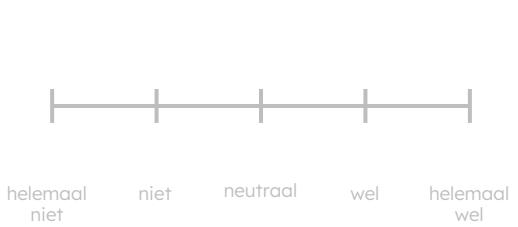

Herkenning Kruidenbuurt

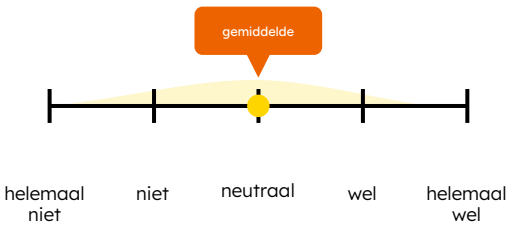

Herkenning Larenbuurt

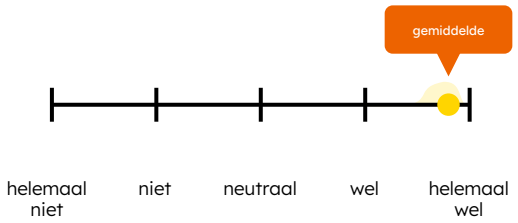

Herkenning Schildersbuurt

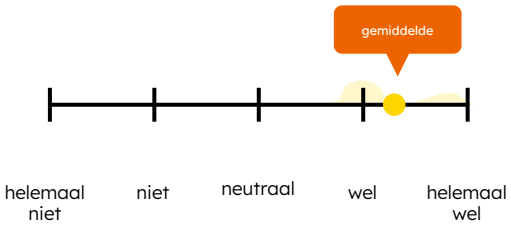

Herkenning Staatliedenbuurt

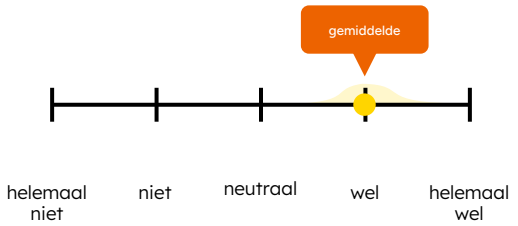

Herkenning Sterrenbuurt*

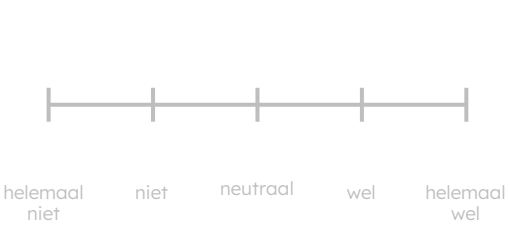

*Vanuit de Donkenbuurt en Sterrenbuurt zijn er geen stickers geplakt bij dit thema.

Resultaat | Thema 4: Voorbereiden op de toekomst

Aanpassingen en aanvullingen zijn onderlijnd.

Dommelbergen is een plek die klaar moet zijn voor alle uitdagingen van de toekomst. Een van die uitdagingen is de doorstroming van inwoners in de wijk. Dommelbergen werd opgezet voor jonge gezinnen, maar die fase is voor veel inwoners voorbij of nog niet begonnen. Veel inwoners zijn dan ook jaren geleden als jong gezin in Dommelbergen komen wonen en zijn de wijk nooit meer uitgegaan. Nu zij ouder zijn geworden, willen zij graag in hun vertrouwde wijk blijven, maar hun huidige woning is daar niet altijd op ingericht. Inwoners willen vaak niet weg uit de wijk en zijn bang dat er geen passende en betaalbare woning, en eventueel bijbehorende zorg, is voor later. Tegelijkertijd vinden jongere generaties moeilijk een plek in de wijk, waardoor de doorstroom stil valt.

Voor de toekomst dromen inwoners van een wijk die weer levendig en aantrekkelijk is voor alle generaties. Daarnaast zien sommige inwoners ook de opgaven die op de wijk afkomen. Zij maken zich zorgen om de (ruimtelijke) uitdagingen die de energietransitie met zich meebrengt, en hoe de gemeente hierin gaat voorlichten en ondersteunen. Zij vinden het belangrijk dat Dommelbergen hierin meebeweegt en zo toekomstbestendig wordt.

- **Kansen** voor het Dommelbergen van morgen:
  - Betaalbare woningen die passen bij de behoeften van de (toekomstige) inwoners voor doorstroming.
    - Gelijkvloerse seniorenwoningen in de buurt.
    - Starterswoningen.
  - Innovatieve bouwvormen, zoals houtbouw.
- **Uitdagingen** voor het Dommelbergen van morgen:
  - Woningsdichtheid in de wijk.
  - Verduurzaming van oude woningen, gesplinterd bezit en voor inwoners met minder financiële middelen.
  - Gebrek aan voorlichting over verduurzaming.

Proces

cocosmos
samen maken we de stad

Tijdlijn | Processtappen

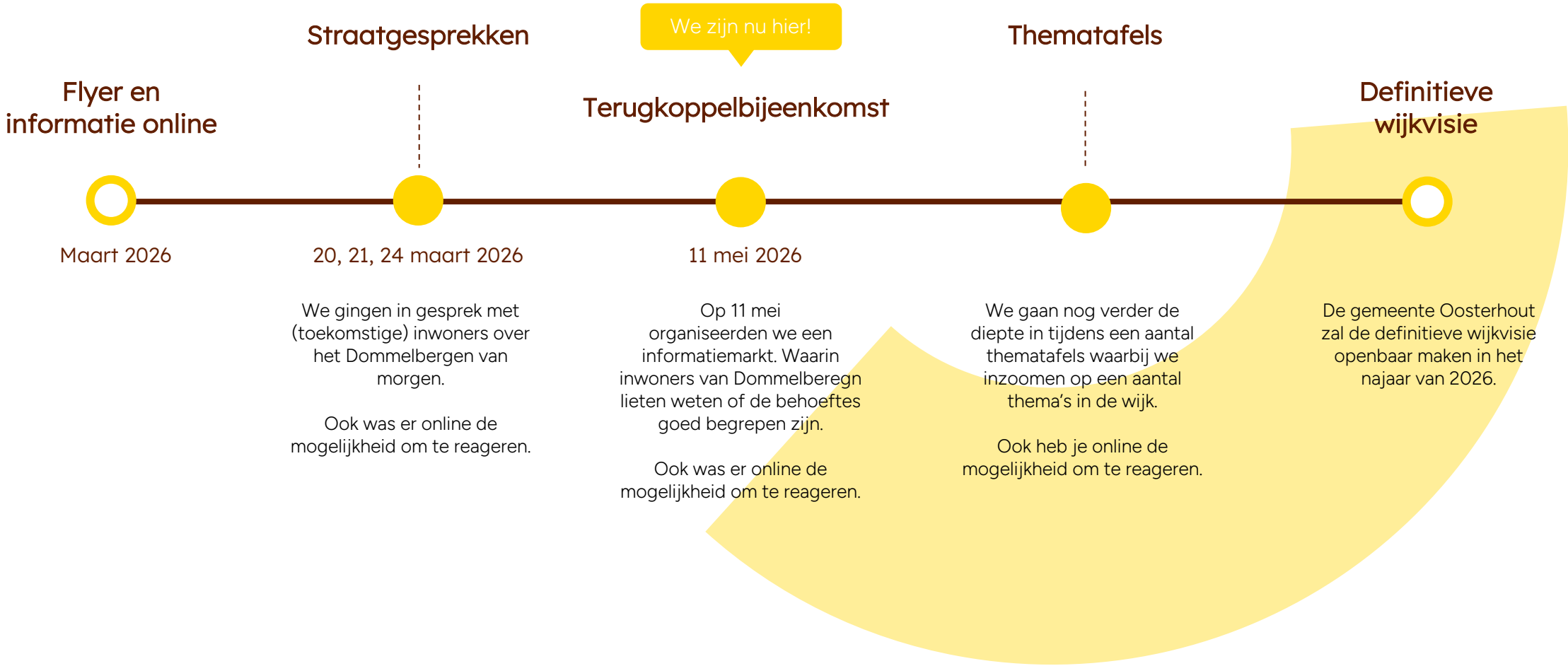

Evaluatie | Participatiemoment

- **Tevreden:** Terugkijkend op de fysieke informatiemarkt gaven bezoekers aan dat zij het positief vonden dat de gemeente inwoners bij het hele proces betrekt. Zij waren tevreden over de informatievoorziening en de mogelijkheid om tijdens de avond te reageren op de thema's. Ook vonden zij het nuttig om te horen welke kansen en uitdagingen waren opgehaald in de gehele wijk. Inwoners geven aan op de hoogte te blijven van de vervolgstappen en zien graag dat duidelijk wordt wat er met hun inbreng gebeurt.
- **Opkomst:** De opkomst tijdens de informatiemarkt was relatief groot met meer dan 70 bezoekers. Ook waren er inwoners aanwezig die niet bij de straatgesprekken waren en nu voor het eerst konden meedenken. Hoewel een aantal inwoners een presentatieavond had verwacht, geven zij aan dat deze vorm beter werkt.
- **Toegankelijkheid:** Daarnaast was er vanuit bezoekers vraag naar duidelijkere kaarten, met bijvoorbeeld buurtnamen en grotere letters. Ook was er behoefte aan meer ruimte om de posters te lezen, omdat het in de zaal soms druk en gehorig was.

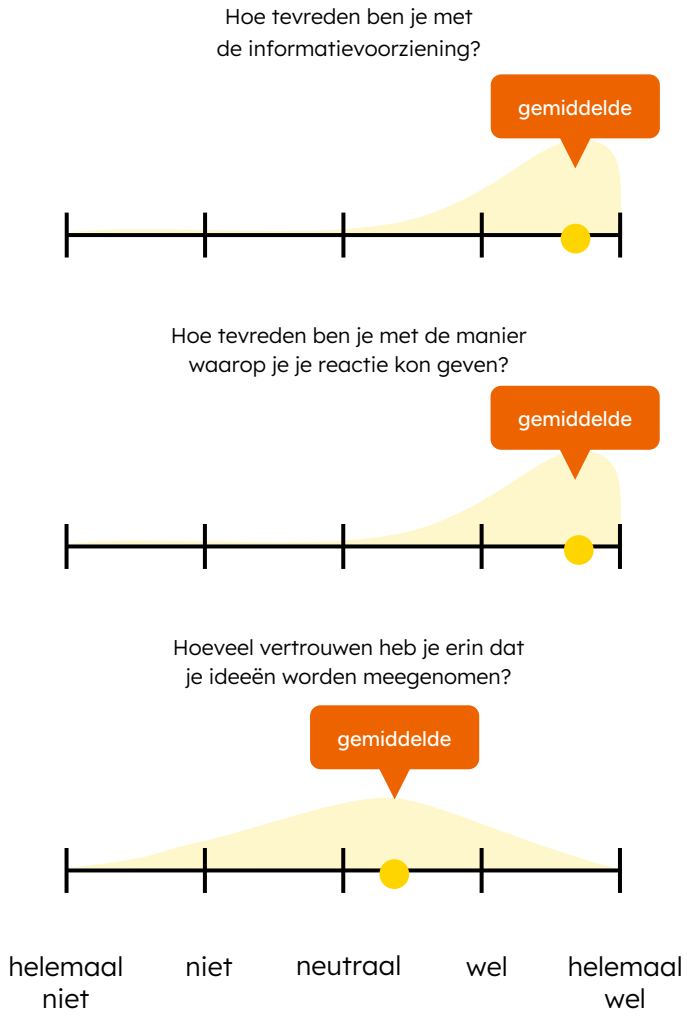

Bijlage | Materialen

cocosmos
samen maken we de stad

Materialen | Posters

Introductie & tijdlijn

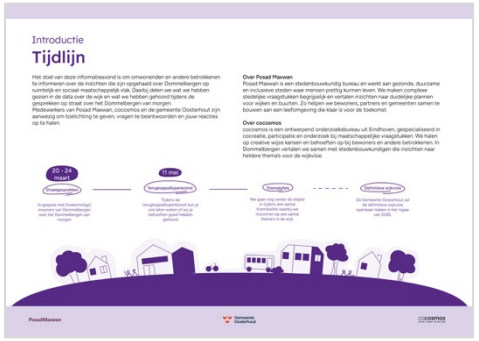

4 belangrijkste thema's voor het Dommelbergen van morgen

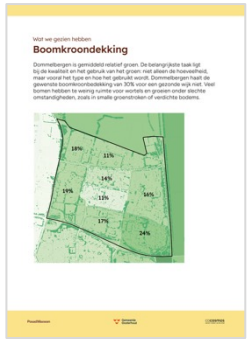

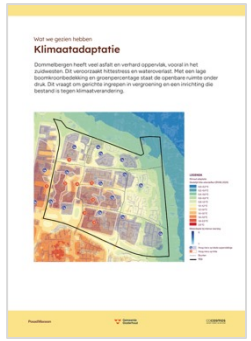

Materialen | Posters (2)

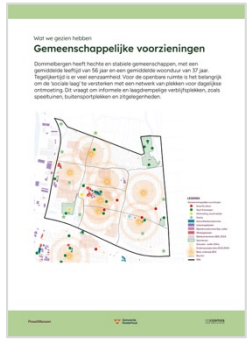

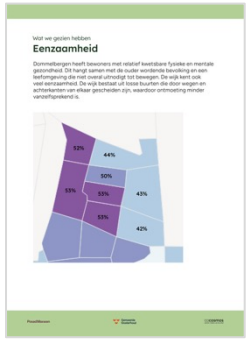

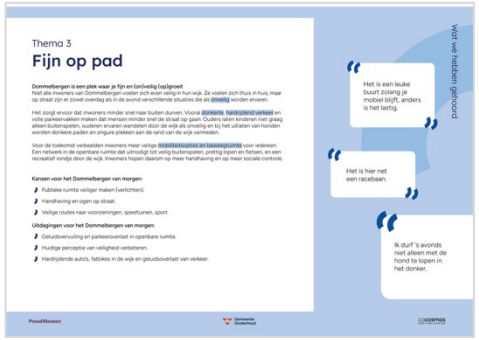

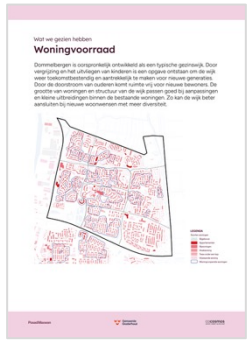

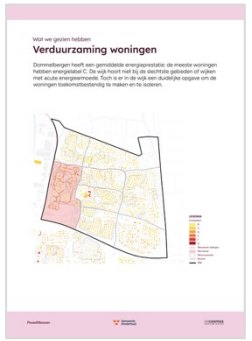

Materialen | Reactie achterlaten

- Tijdens de informatiemarkt was er de mogelijkheid voor bezoekers om reacties achter te laten door middel van het plakken van stickers als antwoord op de vraag ‘Herken je dit thema in jouw buurt?’ op een schaal van 1 tot 5 (zie voorbeeld poster rechts).
- Daarnaast konden bezoekers ook een idee, pluspunt, aandachtspunt of vraag geschreven achter laten op reactiekaartjes.

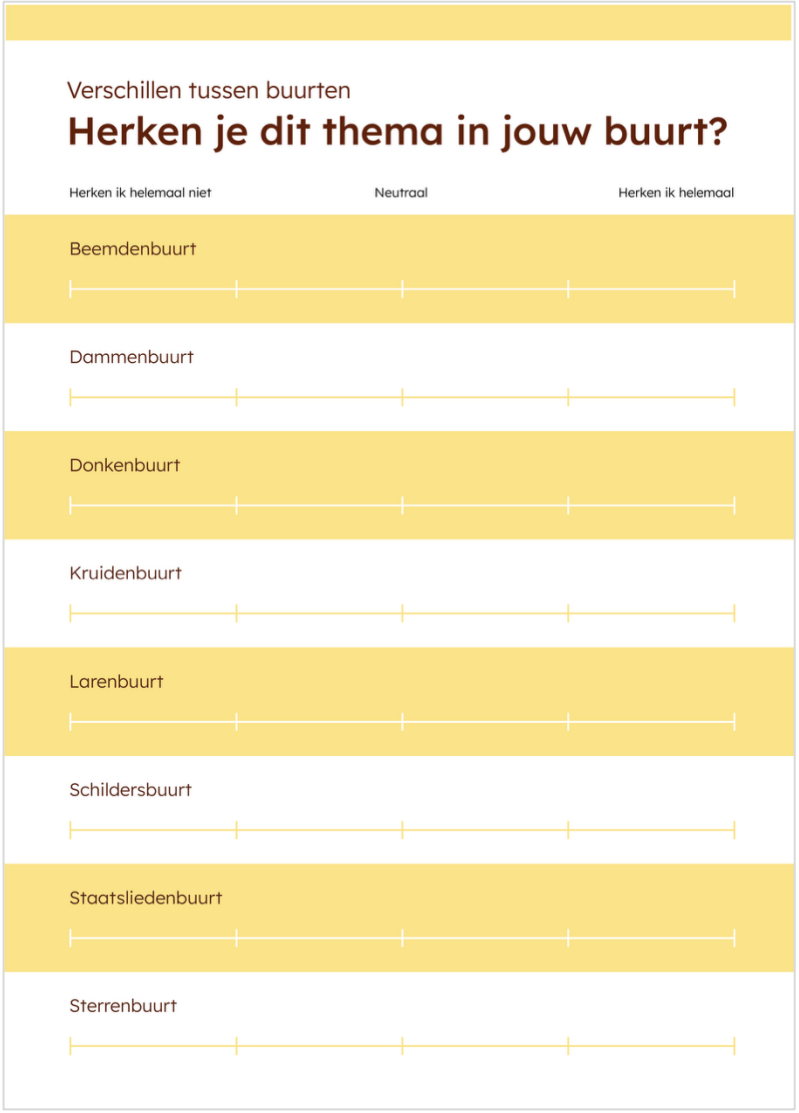

Materialen | Flyer

Materialen | Flyergebied

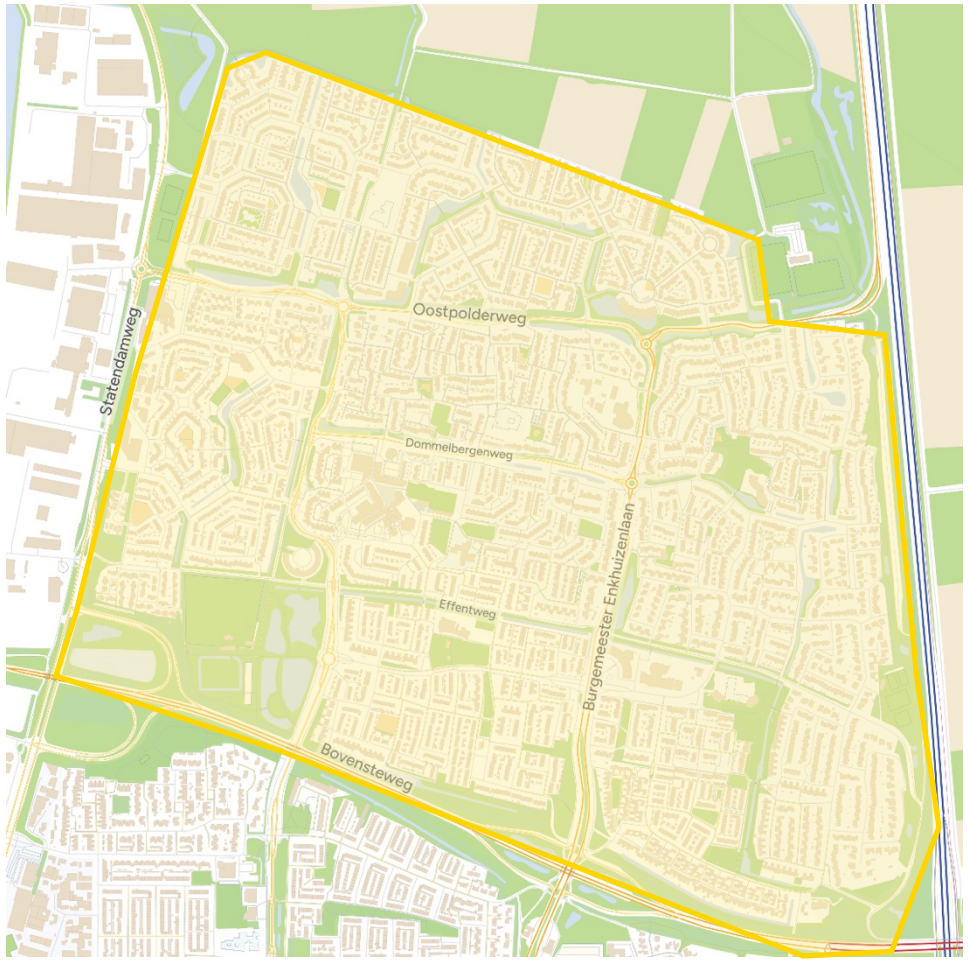

Flyergebied

Twee weken voor de informatiemarkt zijn uitnodigingen in de vorm van flyers huis-aan-huis verzonden naar alle inwoners binnen het flyergebied.

In sommige buurten waren met de verzending de flyers later geleverd dan gepland.

Samen de stap maken?

cocosmos.nl

cocosmos
samen maken we de stad